

GDPR oli vasta alkusoittoa – uusi kyberturvallisuuteen liittyvä sääntely koskee myös elintarvikealan yrityksiä

EU:n yleinen tietosuoja-asetus on tullut viime vuosina tutuksi lähes kaikille. GDPR on kuitenkin vain yksi esimerkki tietoturvallisuuteen liittyvästä sääntelystä. Jos NIS2, CER tai SMEI kuulostavat vielä heprealta, niin nyt on hyvä hetki perehtyä näiden keskeiseen sisältöön, sillä EU:n uudet kyberturvallisuuteen liittyvät säädökset koskevat laajasti myös elintarvikealan yrityksiä.

EU:n yleinen tietosuoja-asetus (General Data Protection Regulation, GDPR) on asettanut tiukkoja vaatimuksia henkilötietojen käsittelylle ja vaatinut monia yrityksiä uudistamaan omia tietojärjestelmiään. Datat hallintaan liittyvän lainsäädännön kehitys ei ole kuitenkaan päättynyt GDPR:ään, vaan korkeatasoisen kyberturvallisuuden varmistamiseksi EU:ssa on päivitetty myös muuta lainsäädäntöä.

Verkko- ja tietoturvadirektiivi (NIS2) asettaa merkittäviä velvoitteita keskisuurten ja suurten yritysten tietoturvalle lokakuusta 2024 lähtien

Vuoden alussa voimaan astunut [EU:n verkko- ja tietoturvadirektiivi \(NIS2\)](#) on kyberturvallisuutta koskeva lainsäädäntö, jonka tavoitteena on vastata yhä monimutkaisempiin kyberturvallisuushäiriöihin ja varmistaa korkea kyberturvallisuustaso EU:ssa.

Päivitetty NIS2 laajentaa direktiivin soveltamisalaa sisällyttämällä siihen uusia huoltovarmuuden kannalta kriittisiä toimialoja kuten elintarviketeollisuus. Käytännössä muutos tarkoittaa, että kaikki elintarviketeollisuuden keskisuuret ja suuret yritykset sisällytetään NIS2-soveltamisalan piiriin lokakuusta 2024 lähtien.

Täyttääkseen uudet vaatimukset yrityksillä on oltava käytössä muun muassa direktiivin mukainen tietoturvan hallintajärjestelmä, todennettavat tietoturvakäytänteet ja toimintamalli. Lisäksi NIS2:lla otetaan käyttöön tiukat valvonta- ja täytäntöönpanotoimet. Velvoitteiden rikkomisella voi olla yrityksille merkittäviä taloudellisia seuraamuksia.

NIS2-direktiivin kansallinen toimeenpano on parhaillaan käynnissä. Lisätietoa valmistelutyön etenemisestä sekä direktiivin keskeisestä sisällöstä löytyy [Valtioneuvoston hanketta koskevilta verkkosivuilta](#), jossa myös kutsu 9.10. järjestettävään NIS2-sidosryhmätilaisuuteen sekä keväällä järjestettyjen kuulemistilaisuuksien esitysmateriaalit lainsäädännön keskeisestä sisällöstä.

Elintarviketeollisuusliitto ry

Pasilankatu 2, PL 115, 00241 Helsinki
Puhelin (09) 148 871 • Fax (09) 1488 7201
Y-tunnus 0201092-3 • Kotipaikka Helsinki

Finlands Livsmedelsindustriförbund

Pasilankatu 2, PB 115, 00241 Helsingfors
Telefon (09) 148 871 • Fax (09) 1488 7201
etl@etl.fi • www.etl.fi

Finnish Food and Drink Industries' Federation

Pasilankatu 2, P.O. Box 115, FI-00241 Helsinki
Telephone +358 9 148 871 • Fax +358 9 1488 7201
etl@etl.fi • www.etl.fi

CER-direktiivi vahvistaa kriittisten toimijoiden häiriönsietokykyä

Vuoden alussa voimaan astui myös [EU:n kriittisten toimijoiden häiriönsietokykyä koskeva direktiivi \(Critical Entities Resilience, CER\)](#). Lainsäädännön tavoitteena on parantaa yhteiskunnan kannalta välttämättömien palveluiden kriisikestävyyttä ja vahvistaa kriittisen infrastruktuurin häiriönsietokykyä.

CER edellyttää kriittisiä toimijoita suorittamaan direktiivin mukaiset riskinarvioinnit ja toteuttamaan toimenpiteet häiriönsietokyvyn varmistamiseksi. Lisäksi kriittisillä toimijoilla on velvollisuus ilmoittaa toimivaltaiselle viranomaiselle poikkeamasta, joka häiritsee tai voi häiritä sen keskeisten palveluiden tarjoamista.

CER-direktiivin kansallisessa toimeenpanossa yritysten kriittisyysmäärittely ja sen mahdolliset eri tasot ovat vielä kesken. Toimeenpano toteutetaan yhteensovitusti NIS2-direktiivin toimeenpanon kanssa. Suomessa on pitkä kansallinen historia yritysten sekä eri toimialojen toiminnan jatkuvuuden turvaamisessa Huoltovarmuuskeskuksen johdolla, joten valmiudet direktiivin täytäntöönpanoon ovat vahvalla pohjalla.

Lisätietoa kansallisen lainsäädännön valmistelutyön etenemisestä sekä direktiivin keskeisestä sisällöstä löytyy [Valtioneuvoston hanketta koskevilta verkkosivuilta](#), josta löytyy myös keväällä järjestetyn kuulemistilaisuuden esitysmateriaali direktiivin keskeisestä sisällöstä.

Valmisteilla on myös uutta sisämarkkinoiden hätäapuvälinettä koskevaa sääntelyä (SMEI)

Euroopan komissio on julkaissut lainsäädäntöehdotuksen myös [EU:n sisämarkkinoita koskevasta hätäapuvälineestä \(Single Market Emergency Instrument, SMEI\)](#). Sen tavoitteena on turvata tavaroiden, palveluiden ja ihmisten vapaa liikkuvuus Euroopan sisämarkkinoilla myös mahdollisissa kriisitilanteissa.

SMEI:n käsittely on vielä kesken. ETL seuraa sen etenemistä ja tiedottaa jäsenyrityksiä tulevasta muutoksista.